

AANGETEKEND
Coöperatie VGZ U.A.
Raad van Bestuur
Postbus 445
5600 AK Eindhoven

Newtonlaan 1-41
3584 BX Utrecht
Postbus 3017
3502 GA Utrecht
T 030 296 81 11
F 030 296 82 96
E info@nza.nl
I www.nza.nl

cc per e-mail:

Behandeld door Toezicht en Handhaving	Telefoonnummer 030 296 81 11	E-mailadres info@nza.nl	Kenmerk 318722/517964
Onderwerp Waarschuwing overtreding Regeling			Datum 27 juni 2018

Geachte heer/mevrouw,

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) heeft naar aanleiding van een handhavingsverzoek van de KNMT een onderzoek ingesteld naar de uitvoering van het zorginkoopproces van mondzorg door Coöperatie VGZ UA (VGZ).

Uit ons onderzoek blijkt dat VGZ artikel 7 van de Regeling transparantie zorginkoopproces Zvw¹ (hierna: de Regeling) heeft overtreden.

De NZa legt VGZ daarom een waarschuwing op. Deze waarschuwing houdt in dat als VGZ in 2019 artikel 7 van de Regeling opnieuw overtreedt bij de inkoop van mondzorg, de NZa tegen deze overtreding in beginsel zal optreden met een bestuurlijke boete.

Hieronder licht ik dit toe.

Melding

Het handhavingsverzoek, dat door de KNMT op 6 februari 2019 is ingediend, ziet op het zorginkoopproces tandprothetische zorg op implantaten (dat onderdeel uitmaakt van het zorginkoopproces mondzorg).

Volgens het verzoek heeft VGZ:

- in het inkoopbeleid 2019 slechts summier gemeld dat er mogelijk een verandering in het inkoopbeleid aanstaande is;
- de informatie voor zorgaanbieders op haar website tussen september 2018 en november 2018 diverse keren aangepast, waardoor zorgaanbieders niet meer wisten waar zij aan toe waren;
- essentiële onderdelen, zoals het percentage opslag op het maximumtarief en de te vergoeden kosten van het implantaat,

---

¹ TH/NR-011

- pas bekend gemaakt bij het versturen van de overeenkomst en daarna bij de tweede versie van de overeenkomst weer aangepast;
- een informatiebijeenkomst voor de mondzorgaanbieders diverse keren uitgesteld en uiteindelijk georganiseerd op 3 oktober 2018;
  - pas op 13 november 2018 de herziene overeenkomst implantologische zorg aan de tandartsen aangeboden.

Kenmerk
318722/517964

Pagina
2 van 6

Juridisch kader

Artikel 4 van de Regeling bepaalt dat zorgverzekeraars het zorginkoopbeleid en de procedure van de zorginkoop uiterlijk op 1 april voorafgaand aan het kalenderjaar of de kalenderjaren waarvoor de zorginkoop zal plaatsvinden bekend maken. Deze informatie betreft in ieder geval:

1. *de verschillende fasen waaruit de zorginkoop bestaat en de termijnen waarbinnen de zorgaanbieder onderscheidenlijk de zorgverzekeraar in de verschillende fasen moeten reageren;*
2. *de bereikbaarheid van de zorgverzekeraar gedurende de zorginkoop;*
3. *het kwaliteitsbeleid dat de zorgverzekeraar bij de zorginkoop hanteert;*
4. *de minimumeisen waaraan zorgaanbieders moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een contract;*
5. *in welke mate de zorgverzekeraar ruimte biedt voor innovatief zorgaanbod en, indien van toepassing, welke specifieke eisen de zorgverzekeraar stelt aan dergelijk innovatief zorgaanbod;*
6. *een overzicht van de wijzigingen in het zorginkoopbeleid ten opzichte van het voorgaande zorginkoopbeleid.*

Artikel 7 van de Regeling ("Bekendmaking van wijzigingen") luidt als volgt:

1. *Indien de zorgverzekeraar een wijziging aanbrengt in het zorginkoopbeleid en de procedure van de zorginkoop, maakt hij dit tijdig bekend op dezelfde wijze waarop de bekendmaking van de eerdere informatie heeft plaatsgevonden.*
2. *Wijzigingen na 1 april worden bij bekendmaking door de zorgverzekeraar gemotiveerd.*

De toelichting van artikel 7 van de Regeling bepaalt:

"Dit artikel geeft de zorgverzekeraar de ruimte om de informatie, als bedoeld in artikel 4, te wijzigen. De zorgverzekeraar dient de wijziging te motiveren en tijdig bekend te maken. Dit artikel heeft met name betrekking op wijzigingen door externe factoren. Dit gaat met name om nieuwe standpunten van het Zorginstituut Nederland, wijzigingen in de regelgeving van de NZa en wijzigingen in het budgettair kader van het ministerie van VWS."

Onderzoek

Uit het onderzoek is het volgende gebleken.

VGZ heeft haar zorginkoopbeleid mondzorg 2019 gepubliceerd op de website <https://www.cooperatievgz.nl/zorgaanbieders/mondzorg>. In het zorginkoopbeleid heeft VGZ aangegeven dat zij ter bepaling van de hoogte van de tarieven marktonderzoek zal uitvoeren. Verder bevat het zorginkoopbeleid een tijdpad voor het zorginkoopproces implantologie.

Kenmerk
318722/517964

Pagina
3 van 6

Het tijdpad vermeldt:

- dat de conceptovereenkomst op (uiterlijk) 1 augustus 2018 wordt aangeboden;
- dat de overeenkomst op (uiterlijk) 1 september 2018 wordt aangeboden; en
- dat de overeenkomst op (uiterlijk) 31 oktober 2018 retour moet zijn gezonden.

Op 2 november 2018 heeft VGZ op bovengenoemde website een nieuwsbericht geplaatst met daarin een verwijzing naar een nieuwsbrief². In de nieuwsbrief staat dat naar aanleiding van een bijeenkomst met stakeholders op 3 oktober 2018 een gewijzigde overeenkomst zal worden aangeboden. Het nieuwe contractaanbod zou, volgens de informatie op de website, in de week van 5 november 2018 beschikbaar zijn met een tekentermijn tot 15 november 2018. Uit de door VGZ verstrekte documentatie blijkt dat het contractvoorstel op 7 november 2018 in VECOZO is aangeboden aan contractanten.

Zienswijze VGZ

VGZ heeft in zijn zienswijze kort en zakelijk weergegeven het volgende naar voren gebracht.

- VGZ vindt het van belang dat het zorginkoopproces duidelijk is en dat zorgaanbieders weten waar ze aan toe zijn.
- Op 29 augustus 2018 heeft VGZ haar contractanten (dat wil zeggen: de partijen die op dat moment een contract hadden met VGZ) per brief uitgelegd wat de belangrijkste wijzigingen in de overeenkomst zijn en welke tekentermijn van toepassing is.
- In de brief aan de contractanten staat: *"U ontvangt binnenkort per e-mail een bericht van VECOZO dat de vragenlijst voor de Zorgovereenkomst Implantologie voor u klaar staat. Sluit uw overeenkomst voor 31 oktober 2018 af, dan staat u gegarandeerd bij het aanbieden van onze verzekeringspolis in Vergelijk en Kies."*
- Aangezien deze brief op 29 augustus 2018 (en daarmee voor 1 september 2018) is verstuurd, is er volgens VGZ geen sprake van een verlaat aanbod. In de uitnodiging vanuit VECOZO staat dat het invullen van de vragenlijst (de eerste stap tot het sluiten van een overeenkomst) mogelijk is tot en met 31 december 2018. Aangezien de aankondiging, op tijd, per brief is gedaan en VECOZO vanaf de start het communicatiekanaal is rondom de contracteerprocedure, heeft VGZ haar inziens de partijen conform de gebruikelijke communicatielijn op de hoogte gebracht van de gewijzigde termijn.
- In haar nieuwsbericht van 2 november 2018, gepubliceerd op de website van VGZ, heeft VGZ met redenen omkleed aangegeven dat er een wijziging is doorgevoerd in de aangeboden

² <https://www.cooperatievgz.nl/zorgaanbieders/mondzorg/service-en-contact/nieuws/nieuwsbrief---2-november-2018>

- overeenkomst. Daarmee is de wijziging in het inkoopbeleid gemotiveerd. De nieuwe aanbieding stond, zoals gecommuniceerd, op 7 november 2018 in VECOZO.
- Zorgaanbieders die hier vragen over hadden, zijn door VGZ geïnformeerd dat de overeenkomst nog aangevraagd en afgesloten kan worden. In de uitnodiging vanuit VECOZO is een uiterste termijn genoemd van 31 december 2018. Effectief hebben aanbieders hierdoor evenveel tijd (2 maanden) om het gewijzigde aanbod te beoordelen als in het zorginkoopbeleid is aangeboden.

Kenmerk
318722/517964

Pagina
4 van 6

Beoordeling

Artikel 4 Regeling

De KNMT stelt dat de aankondiging in het zorginkoopbeleid van onderzoek ("We onderzoeken hoe we een lager tarief kunnen afspreken. Hierbij richten we ons in eerste instantie op de fabrikanten van deze producten") te summier is in het licht van de Regeling. De NZa deelt deze mening niet. De onderdelen waaruit het zorginkoopbeleid moet bestaan, zijn opgesomd in artikel 4 van de Regeling. Een motivering over (wijzigingen in de) totstandkoming van tarieven zoals opgenomen in de overeenkomst, is geen vereist onderdeel van het zorginkoopbeleid.

Ook overigens is niet gebleken dat VGZ artikel 4 van de Regeling heeft overtreden.

Artikel 7

Vast staat dat VGZ is afgeweken van het door haar aanvankelijk op haar website gepubliceerde zorginkoopbeleid, zoals dat op 1 april 2018 op haar website was gepubliceerd. Daarin staat immers dat de conceptovereenkomst op (uiterlijk) 1 augustus 2018 wordt aangeboden, dat de overeenkomst op (uiterlijk) 1 september 2018 wordt aangeboden en dat de overeenkomst op (uiterlijk) 31 oktober 2018 retour moet zijn gezonden.

Dat de inkoopprocedure nadien is gewijzigd staat tussen partijen niet ter discussie, en blijkt alleen al uit het feit dat de overeenkomst uiteindelijk niet op 1 september 2018, maar op 7 november 2018 is aangeboden.

De Regeling schrijft voor dat zorgverzekeraars het zorginkoopbeleid en de procedure van de zorginkoop uiterlijk op 1 april voorafgaand aan het kalenderjaar of de kalenderjaren waarvoor de zorginkoop zal plaatsvinden bekend maken. Weliswaar biedt artikel 7 van de Regeling de mogelijkheid het inkoopbeleid te wijzigen, ook na 1 april, maar verbindt daar wel voorwaarden aan. Een wijziging moet tijdig bekend worden gemaakt op dezelfde wijze waarop de bekendmaking van de eerdere informatie heeft plaatsgevonden en moet door de zorgverzekeraar worden gemotiveerd. Een tijdige bekendmaking houdt naar het oordeel van de NZa in, dat binnen een redelijke termijn voorafgaand aan het verlopen van de periode waarin het contract verstuurd zou worden, de zorgverzekeraar de wijziging in het tijdspad kenbaar maakt.

Van een tijdige bekendmaking is in dit geval geen sprake. De wijziging van het inkoopbeleid betreft in ieder geval de wijziging van de datum van aanbieden van de overeenkomst, van - zoals aangekondigd - 1

september 2018 naar november 2018 (hierna: de datumwijziging). VGZ heeft pas op 2 november 2018 een verwijzing naar de nieuwsbrief met de datumwijziging op haar website geplaatst. VGZ heeft de datumwijziging ruim twee maanden na de aanvankelijk aangekondigde datum bekendgemaakt. Daarmee heeft VGZ artikel 7 van de Regeling overtreden.

Kenmerk
318722/517964

Pagina
5 van 6

Daaraan doet niet af dat de betreffende zorgaanbieders door VGZ schriftelijk op de hoogte zijn gehouden van de wijzigingen in het inkoopbeleid: dit ontslaat de zorgverzekeraar niet van de verplichtingen die op grond van artikel 7 gelden.

Maatregel

Als de NZa constateert dat er een overtreding is begaan, treedt zij op. De NZa streeft daarbij altijd naar het bereiken van een snelle, effectieve en efficiënte oplossing. Zoals ook is vermeld in de NZa beleidsregel Handhaving (TH/BR-016) rekent de NZa naast de formele handhavinginstrumenten als de aanwijzing, last onder dwangsom en boete ook andere – informele - instrumenten tot de definitie van handhaving. Er is een veelheid aan manieren om normnaleving te bewerkstelligen, en de NZa kiest voor de meest effectieve en efficiënte interventie.

Gezien de feiten en omstandigheden van dit geval, en hetgeen naar voren is gebracht door VGZ, legt de NZa VGZ een waarschuwing op. De waarschuwing houdt in dat als VGZ in 2019 artikel 7 van de Regeling opnieuw overtreedt bij de inkoop van mondzorg, de NZa tegen deze overtreding in beginsel op zal optreden met een bestuurlijke boete.

Publicatie

De NZa is voornemens deze brief ter openbare kennis te brengen op het documentenplatform van de NZa. De reden daarvoor is dat de NZa veel waarde hecht aan een soepel verloop van het zorginkoopproces. Een inzichtelijk proces komt de verstandhouding tussen zorgverzekeraars en zorgaanbieders ten goede en een gezonde relatie is cruciaal voor een goede werking van de zorgmarkt. Door dit feit ter openbare kennis te brengen worden burgers, zorgaanbieders en zorgverzekeraars geïnformeerd over het feit zelf en de wijze waarop de NZa haar toezicht uitoefent. Voor een goede werking van de zorgverzekeringsmarkt is het tevens van belang dat zorgverzekeraars zorgaanbieders tijdig informeren over wijzigingen in het zorginkoopbeleid. De NZa wenst middels openbaarmaking het nalevingsniveau onder zorgverzekeraars van het publiceren van het zorginkoopbeleid en wijzigingen daarvan te verhogen.

Hierbij stel ik u in de gelegenheid om uiterlijk 14 dagen na dagtekening van deze brief een zienswijze te geven ten aanzien van de openbaarmaking. U bent hier niet toe verplicht. Na ontvangst van de zienswijze of na het verstrijken van de termijn zal de NZa uw overwegingen wegen met inachtneming van het daarover bepaalde in de Wob. De afweging wordt neergelegd in een definitief publicatiebesluit.

Deze brief wordt niet eerder gepubliceerd dan nadat één week is verstreken na bekendmaking van het publicatiebesluit, tenzij VGZ aangeeft geen bezwaar te hebben tegen de openbaarmaking.

Kenmerk
318722/517964

Pagina
6 van 6

U kunt een zienswijze sturen naar mijn collega XXXXXX, XXXXXX.

Hoogachtend,
Nederlandse Zorgautoriteit,

mw. drs. H. Miedema
unitmanager Detectie, Data-analyse en Casusteam
directie Toezicht en Handhaving